

FISKERIDIREKTORATET
Statistikkavdelingen

Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Postboks 8004 Dep

0030 OSLO

Saksbehandler: Hanne Rasch
Telefon: 92665796
Seksjon: Statistikkavdelingen Stab
Vår referanse: 11/6410
Deres
referanse:
Vår dato: 22.07.2011
Deres dato: 02.05.2011

Att:

HØRING - NORSK LISENS FOR OFFENTLIGE DATA NLOD

Det vises til høringsbrev datert 11.4.2011 fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet. Fiskeridirektoratet legger til grunn for uttalelsen at den foreslåtte "standardisert norsk lisens for offentlige data (NLOD)" ikke endrer beslutningsgrunnlaget for hvilke data fra den enkelte etat som skal tilgjengeliggjøres og at forslaget kun innebærer at den enkelte etat frivillig kan velge å ta i bruk (NLOD). Det vises i den sammenheng til forslaget § 5 og de begrensninger som der er gitt i forhold til lisensgivers ansvarsfraskrivelse.

Fiskerimyndighetene innehar betydelig mengde databaseinformasjon knyttet til den marine fiskerinæringen og til oppdrettsnæringen for forvaltningsformål og kontroll. Informasjonen blir i stor grad viderebrukt av forskere, organisasjoner, for kontroll, media etc i inn- og utland. Transparens og tilgang til data blir særlig viktig fordi Norge deler store fiskeribestander med andre nasjoner og vår andel av ressursen fordeles innad i Norge ved kvoter. I oppdretts sammenheng er vi tilsvarende store aktører med fokus på oss. Det er behov for å inneha transparens for nasjonale og internasjonale aktører som ønsker å følge med om vi driver miljømessig forsvarlig etc.

Fiskeridirektoratet holder på med et større arbeid ved Prosjekt Tilgjengelighet der målet er at eksterne og interne brukere i størst mulig grad skal hente informasjonen ut selv. Den foreslåtte felles lisens er kjærkommen og det er stor sannsynlighet for at Fiskeridirektoratet vil ta i bruk lisensen om den er tilstrekkelig tilpasset våre behov. Det er positivt at det foreslås en standardisert lisens for å gjøre det enkelt for offentlige etater å presisere under hvilke vilkår informasjon gjøres tilgjengelig for viderebruk. Imidlertid er det viktig at bruksvilkårene er avklart og at de er tydelige og slik utkastet foreligger ser en behov for visse presiseringer etc.

FISKERIDIREKTORATETS KOMMENTAR TIL ENKELTE ELEMENT I NLOD

Det er positivt at **kilden til informasjonen skal navngis**. Dersom en skal viderebruke informasjonen og oppgi kilde burde den konkrete kilden og dato for uttak fremkomme samtidig. For eksempel kilde: "Fiskeridirektoratets Merkeregister per 15.07.2011". Det er også bra at det i § 2 er regnet opp forhold som lisensen ikke skal omfatte og som den ikke gir lisenstaker adgang til å utnytte, for eksempel opplysninger som er gjort tilgjengelig i strid med lovbestemt taushetsplikt.

Fiskeridirektoratet er positiv til bestemmelsen om "ansvarsfraskrivelse" (pkt.5) hvor det sies i klartekst at "**Informasjonen leveres som "den er"** og når den er tilgjengelig". NLOD vil således kunne gjøre det enklere for direktoratet å publisere offentlig data og gi en ny og bedre mulighet for å presentere foreløpig materiale på et tidligere tidspunkt. Direktoratet vil imidlertid, når løpende data blir tilgjengeliggjort for eksterne brukere, også legge ut beskrivelser (metadata) som gir mulighet for brukerne til å forholde seg til datakvalitet. Direktoratet vil nok fortsette dagens praksis med å vedlegge beskrivelser av de ulike element, kvalitet, oppdatert per dato etc. Vi er av den oppfatning at å legge ut informasjonen på et tidligere tidspunkt uten å samtidig opplyse om eventuelle mangler ved kvaliteten ikke bør skje. En antar at også andre offentlige avgivere av informasjon ser det på samme måte. Imidlertid kan det vurderes om en bør si noe om dette i lisensen.

Det fremgår av forskriftsutkastets Pkt 6 at NLOD ikke stenger for ovennevnte praksis om å gi supplerende informasjon om kvalitet. I dette punktet sies det imidlertid at slike uttalelser "skal anses å være av veiledende art og ikke forpliktende for lisensgiver.". Direktoratet anser slik "ansvarsfraskrivelse" å være fornuftig da beskrivelser av datakvalitet aldri vil kunne være fullt ut uttømmende.

Når det gjelder forslaget om lisenstakers **rett til å endre informasjonen**, og at lisenstaker etter § 3 kun har en plikt til å ta "rimelige skritt" for klart å merke at endringer er blitt gjort av lisenstaker, så er dette etter vår vurdering for vagt og vil kunne gi uheldige utslag. Fiskeridirektoratet foreslår at lisenstaker pålegges, dersom det er gjort endringer, klart å merke hvilke endringer som er foretatt. Merking av hvilke endringer som er foretatt må gjøres både i egen følgetekst og ved henvisningen til kilden. Dette er viktig informasjon også for den som skal nytte/ forstå resultatet av den bearbejdede informasjonen. Det bør også fremgå klarere i lisensen hva som menes med endret. Fiskeridirektoratet er av den oppfatning at det ikke kommer klart nok frem hva som ligger i dette. Her kunne en med fordel hatt litt mer forklaring/eksempler.

Det savnes egne bestemmelser om eventuelle **sanksjoner** ved feil bruk eller ved misbruk, utover det at lisensen opphører for lisenstaker.

Et overordnet spørsmål er **hva slags informasjon en tenker lisensen skal omfatte**? Skal den bare gjelde såkalte "rådata" eller vil også informasjon som er noe bearbejdet som generell informasjon på nettsider og informasjon knyttet til særlig verktøy som for eksempel vår Statistikkbank falle inn under lisensens virkeområde? Her bør det etableres klarere retningslinjer for hva som omfattes. (Se for eksempel <http://www.fiskeridir.no/statistikk/statistikkbank> .)

Når vi tar i bruk en slik lisens er det viktig at denne blir godt synelig på nettsider og "alle" steder hvor data som omfattes av lisensen er tilgjengelig. I den forbindelse hadde det vært

ønskelig med noen felles retningslinjer/ tips om **hvordan lisensen skal kunngjøres** / brukes / sikre at bruker gjøres klar over sitt ansvar etc.

Fiskeridirektoratet tilgjengeliggjør informasjon for eksterne brukere på våre nettsider både i engelsk og russisk språkdrakt. Direktoratet er av den oppfatning at utenlandske aktører er underlagt de samme vilkår som norske aktører i bruk av materiale som blir tilrettelagt på direktoratets hjemmeside. Det er derfor viktig at denne lisensen er kompatibel med flere lignende internasjonale lisenser. Direktoratet vil likevel foreslå at FAD utarbeider **en offisiell internasjonal versjon av lisensen i engelsk språkdrakt** med tilhørende veiledning og informasjon om hvilke internasjonale lisenser den er kompatibel med, og at denne gjøres tilgjengelig på samme måte / sted som norsk versjon.

TILLEGGSKOMMENTAR

Fiskeridirektoratet innehar i likhet med andre offentlige organ en del informasjon som skal unntas fra offentlighet. NLOD er avgrenset til offentlig informasjon og dekker sånn sett bare deler av den informasjonen som skal viderebrukes. For mange av våre "kunder" vil ikke en slik lisens være tilstrekkelig.

Vi jobber for tiden med å utforme nye avtaler med forskningsinstitusjoner etc. som viderebraker vår informasjon, både den av offentlig karakter og den sensitive. Slik informasjon er for eksempel personnummer som koblingsnøkkel mot andre opplysninger, eller forretningsinformasjon som kan virke konkurranse vridene i sann tid. Vi har imidlertid en rekke "andre kunder" som andre lands myndigheter, internasjonale organisasjoner andre departement/ offentlige organ, fiskesalgslagene som er private aktører som utfører kontroll for myndighetene. En er forsiktig med å stimulere til viderebruk, også til andre offentlige myndigheter og internt, fordi det ikke er klare regler om ansvarsforhold etc. En koordinering eller grenseoppgang opp mot Datatilsynets vurderinger er her sentralt.

Ut fra dette ståsted hadde det derfor vært ønskelig med en tilsvarende lisens som dekker **behandling av sensitiv informasjon** (som en NLOD, lisensformular B), alternativt at NLOD utvides til å omfatte all viderebruk av offentlig informasjon, med særlige regler som kun trer i kraft når viderebruken omfatter sensitiv informasjon. Sentralt er overføring av ansvar for å skjerme informasjonen forsvarlig til viderebruker og at denne er kjent med sitt ansvar og de strenge regler sensitiv informasjon er underlagt. Videre kan det være behov for strengere prosedyrer i forhold til en type signatur om overføring av ansvar etc.

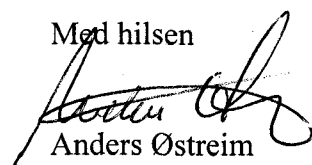
OPPSUMMERING

Fiskeridirektoratet er positive til lisensen. En ser imidlertid behov for noen presiseringer og tilleggselementer for å sikre en effektiv og egnet lisens som fremmer viderebruk:

- Det er positivt at kilden til informasjonen skal navngis, men det bør være krav om noe detaljnivå på kilden, som hvilket register etc, og dato for uttak av informasjon.
- Det er også bra at det i § 2 er regnet opp forhold som lisensen ikke skal omfatte og som den ikke gir lisenstaker adgang til å utnytte, for eksempel opplysninger som er gjort tilgjengelig i strid med lovbestemt taushetsplikt.

- Det bør fremgå klarere hva slags informasjon som omfattes av lisensen
- Ad kvalitetssikring er det bra at informasjonen "leveres som den er". En mener likevel at det ligger til offentlig avgiver av informasjon må si noe om kvaliteten på informasjonen, oppdatert per etc. Det kan vurderes om det bør sies noe om dette i lisensen.
- Det bør fremgå klarere i lisensen hva som menes med "endret". En mulighet er en veiledning med eksempel for å forklare begrep i lisensen.
- Dersom det er foretatt "endring" foreslås at lisenstaker pålegges å merke endringen både i egen følgetekst og ved henvisningen til kilden.
- Det er bra at lisensen er kompatibel med flere lignende internasjonale lisenser, men det bør likevel lages en offisiell engelsk versjon av den norske lisensen.
- Ofte går sensitiv og offentlig informasjon om hverandre. Det hadde vært ønskelig om FAD vurderte å utarbeide en lisens som også omfatter informasjon som er unntatt fra offentlighet, men som skal viderebrukes. En slik lisens kunne vært oppnådd ved en utvidelse av NLOD eller som en alternativ lisens som inneholder NLOD pluss nødvendige tillegg.
- En savner bestemmelser om sanksjoner.
- Det hadde vært ønskelig med veiledning, tips etc. for hvordan lisensen skal gjøres kjent, brukes etc.

Med hilsen

Anders Østreim
fungerende direktør

Hanne Rasch
seniorrådgiver

Kopi til:

Administrasjonsavdelingen	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Aktivitetsdataseksjonen	Postboks 185 - Sentrum	5804	BERGEN
Trond Almendingen			
Birgitte Fraas Arstein			
Elisabeth Haavig Bakke			
Mursit Cetin			
Fangstdataseksjonen	Postboks 185 - Sentrum	5804	BERGEN
Fartøy- og deltakerseksjonen	Postboks 185 - Sentrum	5804	BERGEN
Fiskeri- og kystdepartementet	Boks 8118 Dep	0032	OSLO
Fiskeridirektoratet KH-sjekk - faks	Kyst- og havbruksavd.		
Liv Holmefjord			
Kommunikasjonsstaben	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Kyst- og havbruksavdelingen	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Nøkkeltallseksjonen	Postboks 185 - Sentrum	5804	BERGEN
Hanne Rasch			
Ressursavdelingen	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Randi Sofie Sletten			
Statistikkavdelingen	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
John-Erik Ågotnes			
Tove Aasheim			